

**Korkein hallinto-oikeus
PL 180, Unioninkatu 16
00131 Helsinki**

**Asia: VALITUS VAASAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ,
ANNETTU 22.12.2004, NUMERO 04/0551/1.
VAASAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS KOSKI VALITUSTANI UUDENMAAN
YMPÄRISTÖKESKUKSEN 26.5.2003 TEKEMÄÄ YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖSTÄ No. YS
553 YTV:N ÄMMÄSSUON JÄTTEENKÄSITTELYKESKUSESTA.**

PÄÄTÖKSEN MUUTOSVAATIMUKSET

Vaadin Vaasan hallinto-oikeuden päätöstä muutettavaksi niin, että

- 1) Ympäristöluvan kuulutuksessa tapahtunut virhe on korjattava. Kuulutuksen jälkeen lupakäsittely ja sitä koskevat päätökset on käsiteltävä lain määräämässä järjestyksessä.**
Lupahakemus on kuulutettava Kirkkonummella, koska hakemuksen hankkeilla on vaikutuksia Kirkkonummelle. Lisäksi lievästi pilaantuneiden maiden varastokenttä sijoittuu Kirkkonummelle. Asukkaiden vaikutus- ja valitusoikeudet on turvattava tasapuolisesti.
- 2) Ainoastaan YTV:n entiset toimet Ämmäsuolla tulee sisällyttää tähän ympäristölupakäsittelyyn ja siten saatettava ne lupaehtojen rajoittamina valvonnan piiriin.**
Tähän ympäristölupakäsittelyyn ei siis tule sisällyttää YTV:n uusia hakkeita Ämmäsuolla.
- 3) YTV:n uusia toimia ei tule enää luvittaa Ämmäsuolle ja niiden rakennustyöt on keskeytettävä. Välitön toimeenpanokielto uusien toimien rakennustöille on saatettava voimaan heti.**
Uusilla toimilla ei tarkoiteta tässä yhteydessä vanhan kaatopaikan sulkemista tai toimia, joilla vanhoja haittoja rajoitetaan (esim. kaasunkeräysjärjestelmän rakentamista). Vanhoja haittoja rajoitaviin toimiin tai tähän ympäristölupahakemukseen ei kuitenkaan tule kytkeä uusia hankkeita (esim. pilaantuneiden maiden käsittely tai varastointi) tai jo käsiteltävien jätemäärien kasvattamista (esim. biojätteet).
- 4) YTV:n entisten toimien jätemääriä ei tule enää sallia kasvatettavan Ämmäsuolla.**
Esim. käsiteltävien biojätteiden määrän kasvattaminen. Biojätteiden käsittely tulee hajauttaa useisiin eri kompostointilaitoksiin pääkaupunkiseudulle.

- 5) **YTV:n vanha kaatopaikka-alue on suljettava ensitilassa.**
Kaatopaikan sulkemisen lasketaan vanhan toiminnan lopettamiseksi, ei uudeksi toiminnoksi.

- 6) **Ämmäsuon ympäristömääräyksiä on tiukennettava ja ympäristövalvontaa tehostettava, niin ettei hankkeesta vastaava itse valvo itseään. Hankkeesta vastaavan pelkkä raportointivelvoite ympäristöviranomaisille ei riitä.**

- 7) **Tiukennettuihin ympäristömääräyksiin on sisällytettävä suunnitelmat palo- ja pelastustoimista. YTV:n ja viranomaisten on tiedotettava lähiasukkaille aiheutuneista päästöistä ja poikkeustilanteista systemaattisesti.**

- 8) **Päätökset, jotka tukevat kaatopaikkatoimintojen keskittämistä Ämmäsuolle on kumottava. Aiheutettuihin haittoihin ja kohtuuttomiin riskeihin vedoten on määrättävä, että uudet kaatopaikka-alueet pääkaupunkiseudulle on haettava ensitilassa niin, etteivät ne jatkossa muodostu yksittäisen kunnan tai alueen ja sen lähiasukkaiden rasitteeksi.**
Kaatopaikkatoimien keskittäminen Ämmäsuolle on lopetettava ja toimet hajautettava.

Muutosvaatimuksistani tarkemmin valituksessani, sen liitteissä ja vastineessani Vaasan hallinto-oikeudelle. Asiakirjat liitteinä.

Uudistan myös edelleen kaikki aiemmat ko. asiaan ja Ämmäsuon-Kulmakorven toimintoihin ja niiden yhteisvaikutuksiin liittyvissä mielipiteissä, muistutuksissa ja kannanotoissa sekä YVA-ohjelmien ja -selostuksien lausunnoissa esitetyt vaatimukset ja valitukset, jotka olen jättänyt Kolmperän Asukasyhdistys ry:n puheenjohtajana Espoon kaupungille, Uudenmaan ympäristökeskukselle, ympäristöministeriöön tai Vaasan hallinto-oikeudelle sekä ne vaatimukset, jotka ilmenevät Ympäristölakiasiaintoimisto Niemelä & Sarion asiaa koskevissa asiakirjoissa, jotka Kolmperän Asukasyhdistys ry on toimeksi antanut tai joihin asukasyhdistys on tai itse olen yhtynyt.

PERUSTELUT MUUTOSVAATIMUKSILLE

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on liian väljä ja lähinnä kosmeettinen. Keskeisiin ongelmiin se ei ota kantaa eikä se ole kirjannut tarkastuskäyntinsä yhteydessä esiin tuomiani seikkoja tarkastuspöytäkirjaansa tai on kirjannut ne väärin.

Ks. valitus liitteineen ja vastine Vaasan hallinto-oikeudelle, Vaasan hallinto-oikeuden tarkastuspöytäkirjat.

Virheellisesti kuulutettu ympäristölupahakemus

YTV:n ympäristölupahakemuksesta ei kuulutettu Kirkkonummen puolella, ei vaikka hakemuksen toimilla on vaikutuksia kyseisen kunnan alueella. Lisäksi lupahakemukseen kuuluva lievästi pilaantuneiden maiden varastokenttä sijoittuu k.o. kunnan alueelle. On myös huomioitava, että kyse on kokonaisuudessaan poikkeuksellisen suuren ja ympäristöä rasittavan hankkeen lupamenettelystä, jossa YTV:n Ämmässuon kaatopaikka laajenee Pohjoismaiden suurimmasta yhdeksi Euroopan suurimmaksi kaatopaikaksi. Kirkkonummen puolella Kauhalan, Laitamaan, Veikkolan ja Kolmperän asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia ja tiedonsaantia ei turvattu.

Vaasan hallinto-oikeus myöntää tapahtuneen virheen, mutta ei määrää virhettä oikaistavaksi. Jos näinkin suuren ja laaja-alaisesti vaikuttavan lupamenettelyn kuuluttamisvelvollisuuksia ei vaadita noudatettavaksi, millaisiksi sitten muodostuvat paljon vähäpätöisimpien hankkeiden kuulutusmenettelyt? Tapahtuneesta virheestä ei pidä muodostaa ennakkotapausta, johon jatkossa vedotaan mahdollisin muiden käytettyjen informaatiokanavien verukkeilla. Asukkaille on selkeästi kuulutettava, koska, mitä, missä ja mihin mennessä asiakirjoihin on mahdollisuus tutustua ja mihin mennessä niitä koskevat valitukset tulee jättää.

Annetut lupamääräykset

YTV:lle myönnetyt luvat ovat epäjohdonmukaisia ja johtavat nurinkurisiin tilanteisiin jatkolupien kanssa. Esim. Espoossa myönnetyt louhintaluvat on antanut YTV:hen kuulunut Espoo. Itse asiassa näin menetellen YTV on antanut itse itselleen louhintaluvat. Myönnettyillä lupamääräyksillä puolustellaan jatkotoimenpiteitä eikä välitetä esim. yleiskaavan kaavamääräyksistä suoja-alueista ja sen puuston säilyttämisestä.

Asiasta tarkemmin mm. ympäristölakiasiantoinisto Niemelä & Sarion YTV:n Ämmässuon louhintalupia koskevassa valituksissa korkeimmalle hallinto-oikeudelle ja Kirkkonummen ympäristöyhdistyksen nimissä jätetyssä usean yhdistyksen yhteisessä vastaavassa valituksessa, jossa itsekkin olen mukana.

YTV väittää vastineessaan Vaasan hallinto-oikeudelle, että se on noudattanut säädettyjä suoja-alueita ja hoitanut suoja-alueiden puustoa määräysten mukaisesti. Ämmässuon tarkastuksessa Vaasan hallinto-oikeuden tuomarit omin silmin näkivät, että esim. kaatopaikka-alueen eteläpuolelta yleiskaavan määräysten mukainen suoja-

alue oli louhittu ja puusto hakattu. Louhosalue ulottui useita kymmeniä metrejä yleiskaavan EK-alueen ulkopuolelle. Yleiskaavamääräysten mukaisesti EK-alueen piti sisältää suoja-alueet ja sen puustoa tuli hoitaa. YTV ei siis ollut noudattanut yleiskaavamääräyksiä. Se on toimillaan asettanut päättäjät ja oikeuden tuomarit tapahtuneen tosiasian eteen. Menettelyllään YTV on siis pyrkinyt rajoittamaan oikeuden viranomaisten toimivaltaa ja pyrkii pakottamaan oikeudenviranomaiset vain ummistamaan silmänsä jo tehdyistä toimenpiteiltä. Tällaista menettelyä ei tule sallia. Näkemästään huolimatta Vaasan hallinto-oikeus ei ota suoja-alueiden ylitykseen ja puuston kaatamiseen kantaa. Vaasan hallinto-oikeus ei myöskään kirjannut suoja-alueella näkemäänsä menettelyä tarkastuspöytäkirjaansa.

YTV on toimissaan ylittänyt annettuja lupamääräyksiä esim. käsitellyn biojättemäärän suhteen. Käytäntö, että ensin toimitaan ja lupamääräykset ylitetään ja luvat haetaan vasta jälkikäteen ei voi olla lainsäädännön mukaista eikä sellaista menettelyä tule sallia. Kuitenkaan päätöksessään Vaasan hallinto-oikeus ei ota kantaa YTV:n ja Uudenmaan ympäristökeskuksen menettelyyn.

Vaasan hallinto-oikeus ei myöskään puutu Uudenmaan ympäristökeskuksen viranomaisten välinpitämättömyyteen Ämmäsuolla tapahtuvien toimien ja lupamääräysten noudattamisen valvonnassa.

Tehdyt tutkimukset

Vaasan hallinto-oikeuden kannan mukaan tutkimukset ovat laajoja ja tarkkoja.

Nykyisellään Ämmäsuon-Kulmakorven alueelta tehdyt YVA-ohjelmat ja -selostukset ovat hankkeista vastaavien rahoittamia mainosjulkaisuja, jotka on tehty lupien saamiseksi ja päättäjien manipuloinniseksi. Ne eivät ole objektiivisia ja ne sisältävät karkeita puutteita siitakin huolimatta, että Uudenmaan ympäristökeskus lausunnoissaan katsoo, että ne täyttävät YVA-lain asetukset ja vaatimukset. YVA-lainsäädäntö on tehoton erityisesti siksi, että hankkeesta vastaava on vastuussa sekä hankkeen koko suunnittelusta että ympäristövaikutusten arvioinnista. Riippumatta YVA-lainsäädännön arvokkaista päämääristä koko YVA-prosessin uskottavuus yleensä heikkenee tästä syystä.

Kun eri Ämmäsuon alueella tehtyjen YVA-selostusten tulokset ja päätelmät on kerätty Ämmäsuon-Kulmakorven alueen toimintojen ympäristövaikutusten kokonaisarviointiin, virheellisyydet kertautuvat entisestään.

Asiasta lähemmin mm. lausunnossa YTV:n YVA-ohjelmasta, joka on jätetty Kolmperän Asukasyhdistys ry:n ja Nuuksion Omakotiyhdistys ry:n nimissä. Lausunto liitteenä.

Ks. myös kohdat vesistötutkimukset, pohjavesimittaukset, ilmanlaatu, hajut ja eeteriset öljyt, melut.

Ympäristövalvonta

YTV:llä on raportointivelvollisuus toimistaan.

YTV on ottanut alueelle mm. voimalaitosjätteitä. Niiden ei ole nähnyt sisältyvät raporttien vastaanotettuihin jätemääriin.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaan normaalin toiminta-ajan ulkopuolella hoidettavista töistä YTV pitää raportoida. Huoltotyöt on sallittu tehtävän varsinaisen työajan ulkopuolella. Käytännössä mitkä tahansa meluavatkin työt voidaan selittää huoltotöiksi tai poikkeuksellisen tilanteen vaatimiksi normaalin työajan ulkopuolella, jopa juhlapyhinä tehtäviksi töiksi. Näin ilmeisesti viime loppiaisyhänäkin: Ämmässuolla läjitettiin ja murskattiin maa-aineksia. Kun toimista valitetaan viranomaisille eivät he tiedä kenen aiheuttamaa k.o. häiriö on, hankkeista vastaavat syyttelevät toisiaan tai viimekädessä aliurakoitsijoita, jotka tosin työskentelevät hankkeista vastaavien toimeksiannoista. Vaasan hallinto-oikeuden päätös on muutettava niin, että myös huoltotyöt tulee sisällyttää normaalina työaikana tehtäviksi. Ks. myös kohta Melut.

Ei ole oikein, että asukkaat jatkuvasti alistetaan valvomaan lain ja annettujen määräysten noudattamista lähiympäristössään sekä toteennäyttämään omalla ajankäytöllään, jopa itse kustantamallaan lisätutkimuksilla ja asiantuntijalausunnoilla k.o. määräyksien rikkomista tai niiden porsaanreikien tai tulkinnanvaraisuuksien hyväksikäyttöä.

Vaadin, että korkein hallinto-oikeus puuttuu asiaan ja päätöksellään vaikuttaa siihen, että Ämmässuon ympäristövalvonnan määräyksiä sekä käytäntöä tiukennetaan. Muutos on tultava siihen, että hankkeesta vastaava itse valvoo itseään ja ainoastaan raportoi ympäristöviranomaisille niistä seikoista, joita se itse katsoo aiheellisiksi. Päätökset on tiukennettava niin, että ympäristöviranomaiset hoitavat tehtävänsä. Toiminnat on rajoitettava niin, että ne ovat valvottavissa. Ämmässuon suurta jätekolossia ei nykyisellään enää pysty valvomaan mikään taho. Ongelmia ei suinkaan poisteta sillä, että Ämmässuon kaatopaikka-alueella ja kaatopaikkatoimintoja kasvatetaan.

Terveydelliset haitat ja riskit

Espoon sosiaali- ja terveyslautakunta ei ota kantaa Ämmässuon terveydellisiin vaikutuksiin. Kyseinen lautakunta on jättänyt Ämmässuon seurannan Espoon ympäristökeskukselle. Tämä ilmeni myös Ämmässuon hankkeiden terveydellisiä vaikutuksia koskevassa palaverissa, joka pidettiin Espoon sosiaali- ja terveystoimen edustajien ja asukasedustajien kanssa 2.12.2004. Espoon ympäristölautakunta ei ota kantaa terveysvalvontaan.

YTV:n ja Ämmässuon muiden toimien yhteisvaikutusten terveydellisiin vaikutuksiin Vaasan hallinto-oikeus ei ota päätöksessään kantaa. Se ei kirjannut terveydellisiä

vaikutuksia tarkastuspöytäkirjaansa vaikka toin asian esille myös tarkastuksen alkukokouksessa.

Artikkeli rotilla suoritetusta kokeesta, jossa osoitettiin rottien sairastuvan pulmonaari hypertensioon – keuhkovaltimoiden ylipainetautiin, kun ne altistettiin vanadiinille, on liitetty oheen todistusaineistoksi. Olen toimittanut artikkelin myös Vaasan hallinto-oikeudelle.

Alueelle on läjitetty voimalaitosjätteitä, tuhkia, jotka sisältävät mm. vanadiinia.

Systeeminen skleroosi aiheutuu mm. kemikaaleista ja kaasuista. Alueen hajupäästöt ovat valtaiset. Alueelta löyhkäävät metaanit ja muut kaasuyhdisteet leijuvat kilometrien päähän. Ks. myös kohta Hajut ja eteeriset öljyt.

Systeemisen skleroosin ja keuhkovaltimoiden ylipainetaudin yhdistelmä on erittäin vaarallinen sairaus. Tukholman Karoliinisen instituutin tutkimuksen mukaan 60% henkilöistä, jotka ovat sairastuneet systeemiseen skleroosiin ja keuhkovaltimoiden ylipainetautiin kuolevat n. 2:n vuoden sisällä. Loppujenkaan 40 % ennuste ei ole hyvä.

Sairastuin systeemiseen skleroosiin ja keuhkovaltimoiden ylipainetautiin (diagnoosi: Scleroderma cum hypertonia pulmonaris) v. 2000-2001, kuntoni romahti kevättalvella 2001. Tuona talvena oli pahoja hajupäästöjä Ämmäsuolta.

Tautiin ei ole parannuskeinoja, lääkityksellä sen etenemistä voidaan vain hillitä.

Mikäli sairauden etenemistä ei saada jarrutettua, on yhtenä mahdollisuutena keuhkojen ja sydämen blokkisiirto. Lääkäreiden mukaan blokkisiirto on kuitenkin turha, mikäli lähialueen ilmanlaadussa on runsaasti epäpuhtauksia. Keuhkojen hylkimisreaktio tulee olemaan niin voimakas, että jatkohoito epäonnistuu. Ennen blokkisiirtoa ja mikäli siirrännäisiä ei löydy ajoissa tarjotaan ratkaisuksi kannettavia happipulloja.

Koirani sairastui marraskuussa 2003, samana vuonna, jolloin vanadiinimittauksissa todettiin korkeat arvot. Koirani oireet (sydämen laajentuma, muutokset keuhkoissa) olivat samat kuin itselläni. Lääkitykseksi se sai vastaavat lääkkeet kuin itselleni oli määrätty. Koirallani epäiltiin vanadiinimyrkytystä.

Omaehtoisen sairauteni kerroin Vaasan hallinto-oikeudelle Ämmäsuon tarkastuksen alkukokouksessa. Vaasan hallinto-oikeus ei merkinnyt kertomaani tarkastuspöytäkirjaan ja kokouksen nauhoituksen se ilmoitti epäonnistuneeksi. Tarkastuspöytäkirja liitteenä.

Asbestijätteiden läjitykseen, josta myös valitin Vaasan hallinto-oikeuteen, hallinto-oikeus ei myöskään ottanut kantaa. Asbestijätteiden läjityksen terveydellisistä vaikutuksista tarkemmin valituksessani Vaasan hallinto-oikeudelle.

Tilanteesta on muodostunut kohtuuton. Myös muiden asukkaiden sairastumisriski on suuri. Kuitenkin Vaasan hallinto-oikeuden päätös tukee YTV:n ympäristöarastavien toimien kasvattamista Ämmäsuolla.

Terveydellisistä vaikutuksista, joihin Vaasan hallinto-oikeus ei siis ottanut kantaa, tarkemmin Vaasan hallinto-oikeudelle jättämässäni asiakirjoissa.

Vaadin korkeinta hallinto-oikeutta päätöksillään puuttumaan asiaan niin, että Ämmäsuon kaatopaikkatoimia rajoitetaan eikä kaatopaikkatoimien sallita enää kasvatettavan Ämmäsuon alueella. Kaatopaikkatoiminnat on hajautettava niin, että ne kohtuullisen kokoisina laitoksina voidaan sijoittaa riittävän kauas asutuksista ja herkistä luontoympäristöistä.

Ilmanlaatu

Vaasan hallinto-oikeus ei päätöksessään puutu siihen, että Ämmäsuon ilmanlaatua ei analysoida. Tällä erää YTV mittaa haisevia rikkiyhdisteitä ja pölyhiukkasten määrää, mutta se ei analysoi ilmanlaatua.

YTV:n jätteenkäsittelykeskuksen ympäristöraportissa 1.5.-31.8.2003 todetaan sivulla 7 kohdassa 2.2.3. Pöly PM10-pitoisuuden kuukausikeskiarvoista: ”...saadut PM10-pitoisuuden ohjearvoon verrannolliset luvut eivät päivittyneet touko-, heinä-, eikä elokuussa....”

PM10-pitoisuuden vuorokausiraja-arvo todettiin ylitetyn touko-elokuussa 8 kertaa, ”Vuorokausiraja-arvo on jätteenkäsittelykeskuksessa ylitetty elokuun loppuun mennessä 24 kertaa, kun yhdyskuntailmalle sallitaan ylityksiä 35 kpl vuodessa.” On siis odotettavissa, että vuoden loppuun mennessä ylityksiä on yli sallitun määrän.

On laskettu, että 1 raskas dieselauto aiheuttaa 1,5 milj. – 3 milj. nokihiukkasta /cm³ (lähde: Helsingin kaupungin ilmanmittauksen ”nuuskija-auto”). Raskaan liikenteen määrä Ämmäsuon alueella on 1 800 – 1900 kuorma-autoa/d (lähde: Ämmäsuon.-Kulmakoven kokonaisarviointi s. 47) Kun sama liikenne lasketaan myös alueelta poislähteväksi on määrä 3.600 – 4.000 kuorma-autoa päivässä. On vielä huomioitava, että nämä kuorma-autot kuljettavat Ämmäsuolle jätteitä, joiden kuormat haisevat, pölisevät ja niistä tippuu lastia Nupurintien varteen, siis aivan Kolmperän asutuksen välittömään läheisyyteen. Nupurintie on asutuksen ainoa kauttakulkutie.

YTV rakentaa kaasunkeräysjärjestelmää ja on siksi joutunut avaamaan vanhaa kaatopaikka-aluetta. Seurauksena on ollut pahoja hajuhaittoja ja myrkyllisten kaasuyhdisteiden leviäminen ympäristöön. Ks. myös palo- ja pelastussuunnitelmat.

Alueelle on läjitetty asbestijätteitä, joilla on vaikutuksensa ilmanlaatuun.

Tuhkien ja niiden sisältämien vanadiinien leijumisesta ilmaan ja niistä aiheutuvista terveydellisistä vaikutuksista sekä ilmanlaadusta yleensä lähemmin Vaasan hallinto-oikeuteen jättämässäni asiakirjoissa. Samoin eteeristen öljyjen käytöstä, josta myös jäljempänä.

YTV:n läjittämästä voimalaitosjätteistä on kuva sivuilla www.ammassuoliike.info/ kuvagalleria. Pyydän korkeinta hallinto-oikeutta katsomaan kyseisen kuvan sieltä. Myös muista Ämmäsuoliikkeen kotisivuilla julkaistuista kuvista ja aineistoista saatte taustatietoa Ämmäsuon alueen ongelmista ja ympäristövalvonnan tehottomuudesta.

Edellä mainituista aiheutuneista haitoista ja terveydellisistä riskeistä huolimatta Vaasan hallinto-oikeus ei puutu ilmanlaadun analysoimiseen.

Vaadin, että Vaasan hallinto-oikeuden päätös muutetaan sisältäväksi veloitteen ilmanlaadun säännöllisestä analysoimisesta ja tarkkailusta sekä analyysitulosten reaaliaikaisesta raportoinnista viranomaisille ja asukkaille. Poikkeustilanteista on tiedotettava viranomaisia ja asukkaita erityisen tehokkaasti. Katso myös kohta Palo- ja pelastussuunnitelmat.

Katso myös kohdat Terveydelliset haitat ja Hajut ja eteeriset öljyt. Asiasta tarkemmin myös Vaasan hallinto-oikeudelle jättämissäni asiakirjoissa.

Hajut ja eteeriset öljyt

YTV väittää vastineessaan Vaasan hallinto-oikeudelle ettei se ole käyttänyt eteerisiä öljyjä hajuongelmien peittämiseksi. YTV:n eteeristen öljyjen käytöstä on ohessa todisteena sidosryhmän pöytäkirja10/2002 (s. 2, 1. kpl). En pitänyt aikaisemmin tärkeänä osoittaa asiaa todeksi Vaasan hallinto-oikeudelle, koska kyse oli YTV:n itsensä antamasta informaatiosta.

Kyseisessä sidosryhmän kokouksessa myös Uudenmaan ympäristökeskuksen edustaja Pirkko Kekoni totesi, että eteeristen öljyjen käytöstä pyritään pääsemään eroon, koska ne ovat kalliita. Myös Uudenmaan ympäristökeskus oli siis tietoinen YTV:n käyttämisestä eteerisistä öljyistä hajuhaittojen peittämiseksi. YTV:n käyttöpäällikkö Pertti Ruuskanen tarkensi vielä kokouksessa, että eteerisiä öljyjä on käytetty auman kääntöjen yhteydessä. Asukasedustajat ovat saaneet myös eteerisistä öljyistä kirjallista aineistoa YTV:ltä, joka jakoi niitä sidosryhmän kokouksessa.

Eteeristen öljyjen käytön YTV:n ja Uudenmaan ympäristökeskuksen edustajat väittivät olevan tutkittua ja turvallista. Kaikki lääkärit, joiden kanssa olen asiasta keskustellut toteavat täysin päinvastaista.

YTV on teettänyt Ämmässuon alueen hajututkimuksen VTT:llä. Eteeristen öljyjen käyttö hajujen peittämiseksi luonnollisesti väärentää hajututkimuksen tulokset.

Eteeristen öljyjen käytöllä myös hämärretään käsitystä jatkuvasta ja kohtuuttomasta hajuhaitasta.

Touko-elokuun 2003 ympäristöraportissaan YTV toteaa kohdassa 2.2.2. Haju :”*Touko-elokuussa ei saatu yhtään hajuvalitusta.*” Ei pidä paikkaansa. Itsekin valitin pahoista hajuhaitoista heinäkuussa suoraan silloiselle jätehuoltojohtaja Kailalle. Asukkaat ovat valittaneet, ettei valituksia kirjata.

Kaatopaikkatoimille on kaavoitettu suoja-alueet, jotka Espoon yleiskaavassa sisältyvät EK- ja ET-alueisiin. Kaatopaikka toimien vaikutukset pitäisi siis rajautua niille kaavoitetuille alueille. Näin ei todellakaan ole. Mm. hajupäästöt leviävät YTV:n Ämmässuon kaatopaikalta kauas EK- ja ET-alueiden yli. Kaatopaikkahajuista valitetaan jopa 10 km päästä. Lähiympäristön asukkaiden elämä tehdään

sietämättömäksi eikä asuinviihtyvyydestä tai terveellisestä asuinympäristöstä voida puhuakaan.

Vaadin, että korkein hallinto-oikeus puuttuu asiaan ja päätöksellään rajoittaa alueen toimintoja niin, että Ämmässuon hajuongelmat saadaan kuriin.
Ks. myös kohta terveydelliset vaikutukset.

Pilaantuneiden maiden käsittelyluvat

Pyysin Vaasan hallinto-oikeutta Ämmässuon valitukseni lisäksi myös tarkastuskäynnin alkukokouksessa ottamaan kantaa koskien YTV:n lievästi pilaantuneiden maiden välivarastointikenttään.

YTV:n Ämmässuon kaatopaikan laajennuksen ja pilaantuneiden maiden käsittelyn YVA-selostuksessaan YTV käsittelee lievästi pilaantuneiden maiden käsittelyä ja Kirkkonummen puolelle sijoittuvaa varastokenttää. Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Ämmässuon-Kulmakorven ympäristövaikutusten kokonaisarvioinnin mukaan YTV on jättänyt sitä koskevan lupahakemuksen. Kuitenkin sidosryhmäkokouksissaan YTV informoi asukkaita, että se on luopunut kyseisestä hankkeesta. Tästä liitteenä todisteena sidosryhmäkokouksen pöytäkirja 14/2003 (s. 4, kohta 2, 1. kpl). Uudenmaan ympäristökeskus on myöntänyt ympäristöluvan niin, että siinä puhutaan vain pilaantuneiden maiden käsittelystä, lievästi pilaantuneiden maiden välivarastointikentästä ei ole erillistä mainintaa. Päätös jää siis tulkinnanvaraiseksi. Mikäli YTV päättää kuitenkin myöhemmin toteuttaa lievästi pilaantuneiden maiden välivarastointikentän on tilanne käytännössä se, että lupa on haettu, YTV on ilmoittanut asiasta päin vastaista ja lupa on myöskin saatu. Asukkaille ei jää siis mitään vaikutusmahdollisuuksia kyseisen hankkeen toteuttamiseen.

Lievästi pilaantuneiden maiden välivarastointikenttää koskeva ympäristölupahakemus on mitätöitävä ja sille myönnetty lupa on kumottava. Vaasan hallinto-oikeus ei kirjannut asiaa tarkastuspöytäkirjaan vaikka toin sen esiin tarkastuksen alkukokouksessa. Sen sijaan se kirjasi virheellisesti väärin pöytäkirjaansa, että olisin puhunut pilaantuneista maista. Puhuin lievästi pilaantuneista maista ja niiden varastokentästä. Päätöksessään Vaasan hallinto-oikeus ei ottanut lievästi pilaantuneiden varastointikenttään kantaa.

Lisäksi lievästi pilaantuneiden maiden varastokenttä sijoittuu Kirkkonummen puolelle, jossa koko ympäristölupahakemuksesta ei edes kuulutettu.

Lievästi pilaantuneiden maiden varastokentästä ja pilaantuneiden maiden käsittelystä sekä niiden terveydellisistä ja ympäristöllisistä vaikutuksista tarkemmin Vaasan hallinto-oikeudelle jättämissäni asiapapereissa.

Vesistötutkimukset

Valituksessani Vaasan hallinto-oikeudelle pyysin sitä kiinnittämään päätöksessään huomiota Ämmässuon ympäristön pintavesien tilanteeseen ja vesistö päästöihin vaikuttavien YTV:n ja Espoon kaupungin hankkeiden yhteisvaikutuksiin.

Espoon ympäristölautakunnan pöytäkirjassa 16.10.2002 Listan asianro 31, 31§, sivu 3/5 todetaan Dämmanin veden, jota Espoo ja Kirkkonummi käyttävät talousvetenään, kloridi- ja vanadiinipitoisuudet luonnonmukaisia pitoisuuksia korkeammiksi v. 2001. *"...Alempana Dämmanilla veden laatu todettiin hyväksi. Ainoastaan kloridi- ja vanadiinipitoisuudet olivat hieman luonnonmukaisia pitoisuuksia korkeammalla, mutta täyttivät talousveden laatuvaatimukset..."* Kyseinen pöytäkirja liitteenä.

Havainto liittyy Espoon maankaatopaikkojen toimintaan mutta myös YTV:n vastaanottamalla voimalaitosjäteillä voi olla asiaan osansa.

Liitteenä myös topografikarttakopio, johon on vahvennettu riskialttiit virtaussuunnat. Karttakopiosta ilmenee, että yhteys YTV:n alueelta Dämmaniin, vedenottamoon löytyy.

Valituksessani toin esille myös Kolmperä-järven korkeat kloridi- ja sulfaattipitoisuudet ja kyseisten aineiden kulkeutumisen läjitetyistä voimalaitosjätteistä järveen mm. lähteiden kautta. Toin esille Kolmperä-järven vaikutukset Loojärveen. Viittasin Espoon ympäristölautakunnan pöytäkirjaan 19.9.2001, lista asianumero 3. sivu 29 (sivu liitteenä), josta ilmenee, että järven kloridipitoisuus (30mg/l) oli selvästi normaalia korkeampi.

Vesistötutkimukset ovat olleet puutteelliset ja löytyy myös selvityksiä, joiden tulokset ovat YTV:n toimintoja puoltavien tutkimustulosten vastaiset. Urberga Kb ja Niemis Kb valituksissa vedotaan jätteenkäsittelykeskuksen vesien hallintaan ja käsittelyä koskevien lupamääräysten kumoamiseen siksi, että ne ovat perustuneet puutteelliseen selvitykseen tai virheelliseen analyysiin alueen vesistövaikutuksista.

Vaasan hallinto-oikeus ei päätöksessään ota asioihin kantaa vaan puoltaa Uudenmaan Ympäristökeskuksen lupapäätöstä YTV:n toimien laajenemiselle.

Asiasta tarkemmin Vaasan hallinto-oikeudelle toimittamissa asiakirjoissa. Asiasta tarkemmin myös Urberga Kb:n ja Niemis Kb:n vastaavissa valituksissa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Vaadin, että korkein hallinto-oikeus päätöksellään puuttuu asiaan.

Pohjavesimittaukset

Valituksessani Vaasan hallinto-oikeudelle pyysin sitä kiinnittämään päätöksessään huomiota Ämmässuon ympäristön pohjavesien tilanteeseen ja pohjavesiin vaikuttavien YTV:n ja Espoon kaupungin hankkeiden yhteisvaikutuksiin. Vaadin Vaasan hallinto-oikeutta päätöksillään vaikuttamaan siihen, että päästöjen aiheuttaja tai aiheuttajat selvitetään ja päästöjen aiheuttajat asetetaan edesvastuuseen.

Pyysin Vaasan hallinto-oikeutta kiinnittämään huomiota siihen, että Ämmässuon alueelta löytyy ristiriitaista tietoa pohjavesien virtaussuunnista.

Lokakuussa 2003 Ämmässuon- Kulmakorven alueen pohjavesimittauksissa on mitattu mm. korkeita vanadiinipitoisuuksia. Asiasta Hufvudstadsbladet'in julkaisema karttakaavio 24.4.2004 liitteenä. Korkeat mittaustulokset Uudenmaan ympäristökeskus julisti väärin mitatuksi. Tämä on erikoista, sillä mittauksen tehnyt yritys on auktorisoitu ja sen täytyisi olla alallaan asiantuntija. Korkeiden mittaustulosten vääräksi julistamisella suojataan tietysti Uudenmaan ympäristökeskuksen virkamiesten päätöksiä Ämmässuon ympäristöä rasittavien toimien kasvattamiseksi. Lisäksi jälleen herää kysymys: jos tutkimus- ja mittaustuloksissa voi olla näinkin suuria eroja, kuinka luotettavia Ämmässuon-Kulmakorven alueelta yleensäkin tehdyt tutkimukset ovat?

YTV:n teettämät uudet kontrollimittaukset tehtiin keväällä 2004 suodattamattomina ja suodatettuina. Liitteen 2/17722A mukaan (2003 arvot YTV:n lokakuun näytteenoton liitteestä 4b/16943) esim.

piste	2003 suodattamaton	2004 suodattamaton	2004 suodatettu
48	160 µg/l	< 1 µg/l	< 1 µg/l
201	140 µg/l	100 µg/l	2 µg/l
45	210 µg/l	12 µg/l	1 µg/l

Vuosien 2003 ja 2004 suodattamattomien mittaustulosten välillä on suuret erot.

YTV:n pohjavesien käsittelykokeen 17722A mukaan:

”Suomen pohjavesien vanadiinipitoisuus on yleensä 0,04-2,0 µg/l. ...

... pisteellä 201 suodattamattoman näytteen vanadiinipitoisuus (0,1 mg/l) (= 100 µg/l) ylitti raja-arvon... Suodattamattomien näytteiden pitoisuuksista suurin osa oli alle 10 µg/l. ”

Suodattamattomien näytteiden pitoisuuksista suurin osa ollen alle 10 µg/l ylitti siis Suomen pohjavesien normaalit vanadiinipitoisuudet 0,04-2,0 µg/l.

Vaikka mittauksista tehtiin uudet kontrollimittaukset ovat vanadiiniarvot niin korkeat, etteivät ne voi olla yksin maaperästä aiheutuvia. Kyseisiin raskasmetallipitoisuuksiin vaikuttavat kaatopaikkatoiminnat Ämmässuon alueella. Alueelle läjitetyt voimalaitosjätteet sisältävät mm. vanadiinia.

YTV on läjittänyt kaatopaikka-alueelle myös voimalaitosjätteitä. Kuva todisteeksi on sivuilla www.ammassuoliike.info kohdassa ”Galleria”.

YTV:n pohjavesipisteiden analyysitulokset vuodelta 2003 liitteenä.

YTV:n uudet kontrollimittaustulokset ja raportti 17722A keväältä 2004 liitteenä.

Vanadiinin vaikutuksista tarkemmin Vaasan hallinto-oikeudelle jättämissäni asiapapereissa. Katso myös kohta Terveydelliset haitat ja riskit.

Vaadin korkeinta hallinto-oikeutta päätöksellään vaikuttamaan siihen, että voimalaitosjätteiden (tukien, rikinpoistotuotteiden ja pohjakuonan) läjitys Ämmässuolle kielletään sekä jo läjitettyjen voimalaitosjätteiden aiheuttamat haitat ja vahingot saadaan kuriin.

Melut

YTV:n ympäristöraportissa 1.5.-31.8.2003 todetaan melumittauksista sivulla 8, kohta 2.3. : ” Mittauksen aikana melutasot jäivät lähimmissä häiriintyvissä kohteissa selvästi päivääjan ohjearvon, 55 dB(A), alapuolelle. Louhintaa ja siihen liittyvää porausta ei tosin tehty mittausaikana.” (Kyseinen raportti liitteenä.)

Tässä on yksi esimerkki YTV:n suorittamista tutkimuksista. Mikäli melututkimukset suoritetaan aikana, jolloin meluavia töitä ei tehdä, on selvä, että tuloksista saadaan

YTV:lle suotuisia. Tehtyjen kvasitutkimusten tuloksilla harhautetaan myös päättäjiä, viranomaisia ja oikeuden edustajia. Kun tällaiset tutkimustulokset kerätään Ämmässuon alueen yhteisvaikutusten YVA:an, joka on tehty päätöksenteos pohjaksi, virhe moninkertaistuu.

Mm. Kolmperästä on mitattu 58.1 dB meluarvoja, Bockkäristä 60.2 dB, Svartbäckistä 60.9-59.2 dB. Lähde: YTV:n jätehuoltolaitoksen Ämmässuon YVA, kartta vuonna 2000 mitattuja melutason ohjearvon ylittäviä ympäristön melutasoja. Kyseinen kartta liitteenä.

Ks. myös kohta Ympäristövalvonta.

Vaadin, että korkein hallinto-oikeus päätöksellään puuttuu asiaan niin, että meluhaitat saadaan Ämmässuon alueella kuriin.

Palo- ja pelastussuunnitelmat

Ämmässuon hankkeiden lupamääräyksissä ja toimien suunnittelusta puuttuvat tyystin palo- ja pelastussuunnitelmat ja niistä informointi lähialueen asukkaille. Lupaviranomainen enempää kuin Vaasan hallinto-oikeuskaan ei päätöksillään ole asiaa edellyttänyt.

YTV on avannut vanhaa kaatopaikkaa kaasunkeräysjärjestelmän asennustöissä. Mm. näistä töistä aiheutuvat kaasupäästöt ovat olleet mittavat. Päästöjen määrää, eikä sisältöä, eikä niistä muodostuvia myrkyllisiä yhdisteitä ole analysoitu. Eri yhdisteiden kaasuuntuminen, niistä muodostuvat myrkylliset yhdisteet sekä eri Ämmässuolla toimivien hankkeiden yhteisvaikutus (esim. rakennusjätteiden käsittelylaitoksen Ekopark Oy:n 17.10.2002 alkanut ja useita päiviä jatkunut tulipalo) aiheuttaa uusien tutkimattomien myrkyllisten yhdisteiden päästön lähiympäristöön. Lisäksi jätteidenkäsittelyn suljetuissa tiloissa tapahtuva toiminta saattaa aiheuttaa kaasuuntuminen ja edelleen suuren räjähdysvaaran. Tämä on todettu mm. YTV:n omassa biojätteiden käsittelyn YVA:ssa. Räjähdysvaara aiheuttaa edelleen tulipalovaaran.

Vaadin, että korkein hallinto-oikeus päätöksellään vaikuttaa siihen, että palo- ja pelastussuunnitelmat sekä suunnitelmien toteutuksesta ja päästötilanteista informointi sekä ohjeet asukkaille on määrättävä tehtäväksi. Kyseiset varotoimet mitoitettuina

Ämmässuon toimintojen määrään, laatuun ja laajuuteen nähden on määrättävä tehtäväksi..

Ks. myös kohdat Terveydelliset vaikutukset, Ilmanlaatu, Hajut ja eteeriset öljyt.

Järjestäytynyt yhteiskunta tarvitsee toki hyvin hoidetun jätehuollon. Hyvin hoidettu jätehuolto ei saa muodostua kohtuuttomaksi rasitteeksi ympäristölleen eikä sen järjestämiseksi tule käyttää kohtuutonta riistopolitiikkaa mitään aluetta, asukkaita ja ympäristöä kohtaan. Vastuu on kaikkien kannettava. Hyvin hoidettu jätehuolto noudattaa lupamääräyksiä ja hakee toimilleen luvat ennen toimintojen aloittamista, ei jälkikäteen. Järjestäytyneessä yhteiskunnassa ympäristövalvonnan on toimittava ja sen on tapahduttava puolueettomasti. Järjestäytyneessä yhteiskunnassa hankkeiden suunnittelussa ja päätösten pohjaksi tehtävät tutkimukset ja taustaselvitykset YVA-menettelyineen on oltava puolueettomat ja tehdyt parhaan tiedon mukaan.

Edellä mainittu koskee myös oikeuskäytäntöä. Jos lainsäädännössä on puutteita, ne on pyrittävä parhaan mukaan korjaamaan eikä löytämään mahdollisuuksia ns. lain ”porsaanreikien” hyödyntämiseen. Kansalaisia, jotka puuttuvat epäkohtiin ja valittavat niistä, ei tule leimata järjestäytyneen yhteiskunnan häiriköiksi. Nämä kansalaiset, yrittämällä vaikuttaa epäkohtiin, yrittävät kantaa vastuuta myös kanssaihmisistään ja lähiympäristöstään. Valituksia ei pidä leimata ainoastaan kiusanteoksi ja oman edun tavoitteluksi.

Hyvin toimiva jätehuolto on eräs yhteiskunnan keskeisiä elinehtoja.

Pääkaupunkiseudun jätehuollossa on kuitenkin vielä paljon kehittämisen varaa.

Toivon, että korkein hallinto-oikeus päätöksillään myötävaikuttaa siihen, että Ämmässuon tilanne korjaantuu eikä YTV:n toimet enää sortaisi lähiasutuksen oikeuksia, haittaisi asumisviihtyvyyttä ja vaarantaisi asukkaiden tai eläinten terveyttä eikä enää turmelisi lähiympäristön luontoa kuten se nyt tekee.

Perusteluista tarkemmin valituksessani, sen liitteissä ja vastineessani Vaasan hallinto-oikeudelle sekä Ämmässuon hankkeita, ympäristövalvontaa, muistutuksia, lausuntoja, YVA-menettelyjä ja lupavalituksia koskevissa asiakirjoissa, jotka olen jättänyt joko yksityisissä nimissäni tai Kolmperän Asukasyhdistys ry:n puheenjohtajana on jätetty asianomaisille viranomaisille, Espoon kaupungille, Uudenmaan ympäristökeskukselle ja Vaasan hallinto-oikeudelle.

Muiden seikkojen osalta yhdyn Ympäristölakiasiantoinimisto Niemelä & Sarion laatimaan valitukseen korkeimmalle hallinto-oikeudelle sekä Kirkkonummen Ympäristöyhdistys ry:n nimissä jätettyyn eri yhdistysten yhteiseen vastaavaan valitukseen.

Tarvittaessa toimitan korkeimmalle hallinto-oikeudelle lisäaineistoa.

Liitteet:

- 1-3) Vaasan hallinto-oikeuden päätös & tarkastuspöytäkirjat
- 4-5) valitus ympäristöluvasta ja valituksen liite
  - 6) vastaselitys annetun lausunnon ja vastineiden johdosta
  - 7) lausunto YTV:n YVA-ohjelmasta
- 8-9) sidosryhmän pöytäkirjat 10/2002 ja 14/2003
- 10) YTV:n jätteenkäsittelykeskus, ympäristöraportti 1.5.-31.8.2003
- 11) Espoon ympäristölautakunnan pöytäkirja 16.10.2002
- 12) Espoon ympäristölautakunnan pöytäkirja 19.9.2001, lista asianumero 3. sivu 29
- 13) topografikarttakopio
- 14) Hufvudstadsbladet'in julkaisema karttakaavio 24.4.2004
- 15) vanadiiniartikkeli, rottakoe
- 16) YTV, pohjavesipisteiden analyysitulokset vuonna 2003
- 17-18) YTV, pohjavesien käsittelykoeraportti 17722A ja pohjavesipisteiden analyysitulokset kevät 2004
- 19) YTV:n jätehuoltolaitoksen Ämmäsuon YVA, kartta vuonna 2000 mitattuja melutason ohjearvon ylittäviä ympäristön melutasoja

Kolmperässä 20.1.2005

Arja Alho

Espoo
p. 040-
f. 09-
Kotikunta: Kirkkonummi